Prvi slovenski dnevnik v Zjedinjenih državah. Izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in the United States. Issued every day except Sundays and Holidays.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, SEPTEMBER 21, 1903, AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879.

ŠTEV. 148. NEW YORK, V PETEK, 24. JUNIJA 1904. LETNIK XI.

Katastrofa "Slocum".

NADALJNI DOKAZI, DA JE BIL PARNIK "GENERAL SLOCUM" PRAVA PAST ZA POTNIKE.

To dejstvo so posestniki parnika sami priznali. — Nove cevi sploh niso poskusili.

PREDSEDNIK NI ODGOVOREN?

Preiskava o vzrokih katastrofe "Slocum" v newyorškej luki, spravi vsaki dan nove dokaze v javnost, kako malomarno je skrbela parniška družba za varnost potnikov na svojih parnikih. Včeraj se je za stalno dokazalo, da so bili rešilni pasovi popolnoma nerabni, da vladini inspektorji nikdar niso pregledali gasilne cevi in da pri požaru cevi sploh niso mogli pritrditi k parnim sesalkam.

Prva priča je bil pastor George Schultz iz Mount Vernona. On je bil tudi na parniku in je opazil požar še le, ko je prihajal dim iz prednjega dela parnika. Otroci so se igrali na dolenjem krovu, in so bili v igranje tako zatopljeni, da niso požara opazili dokler ni pričel plamen švigati. Na parniku je zavladala nepopisna razburjenost. Večina potnikov je zvedela za nevarnost še le, ko je neki mornar skočil v morje in ko so drugi lezli preko ograje. Potem je pastor skušal potnike pomiriti, kar se mu je ponekolikotudi posrečilo. Končno je dospel na lice mesta nek mali parnik. Več otrok je poskakalo na parnik, "med njimi sem bil tudi jaz", zaključil je pastor.

Na vprašanje, je li si skušal kak rešilni pas pritrditi, je dejal pastor, da je skušal jeden pas izvleči, da se je pa takoj raztrgal. Ženske pa rešilnih pasov sploh niso zamogle doseči.

Zanimivo jeb ilo tudi izpovedanje strojevodje Benjamin F. Conklina. On je izpovedal, da je bila samo jedna iz kotla vodeča cev v rabi, s ktero bi zamogel politi ves parnik, dasiravno bi moralo biti več tacih cevi.

Conklin je tudi dejal, da so bile na parniku tri ročne sesalke, kterih pa niso rabili pri požaru.

Parobrodna družba je priznala, da od l. 1895 nadalje parnik "Slocum" ni dobil novih rešilnih pasov.

Mornar Trembley je izpovedal, da je strojevodja skušal pritrditi cev, da je pa to bilo nemogoče. Tudi je naznanil, da so bili rešilni pasovi tako pritrjeni, da jih sploh ni bilo mogoče vzeti iz njihovega prostora.

Zadnja priča je bila Marija Behren, ktera je izpovedala, da mornarji potnikom niso pomagali pri rešitvi.

Dosedaj so našli 892 trupelj.

Perzijske preproge in kolera.

Washington, 24. junija. Ker je v perzijskem mestu Sultanabad pričela razsajati kolera, namerava naša vlada prepovedati izvoz perzijskih preprog v Zjed. države. Ameriški poslanik v Teheranu poroča, da je v Sultanabadu dne 28. in 29. maja zbolelo 250 osob za kolero.

Še vedno Perdicaris.

Washington, 23. junija. Državni tajnik Hay je brzojavil ameriškemu konzulu v Tanger, da želi vlada Zjedinjenih držav dobiti ali živega Perdicarisa, ali pa mrtvega Ras Ulaha.

Iz Tangera se namreč poroča, da obravnave z roparjem radi oprostitve jetnikov Perdicaris in Varley prav nič ne napredujejo in da odkritosrčnosti marokanske vlade ni verjeti. Radi tega je državni tajnik ameriške zastopnike v Maroku naprosil, naj se drže natančno prvotnih priposlanih jim navodil. Možtvo se ne bode izkrealo, dokler ne dobi tozadevno povelje iz Washingtona.

Washington, 24. junija. Generalni konzul Gummere brzojavlja državnemu uradu iz Tangera, da je šeik Valal (Ras Ulah) privolil v zameno jetnikov Perdicaris in Varley s svoto $55,000 na njegovem ozemlju, ako se marokanska vlada zaveže čuvati njega in njegov rod proti kakim posledicam. Minister inostranih zadev je privolil v to zahtevo, tako, da bodeta oba jetnika morda že danes osvobodena.

Iz groba vstal.

PRED LETOM DNI UMRLI SOPROG GOSPE SMITHOVE PRIŠEL JE V NJEN STAN.

Ko se je navečerjal, je zopet odšel, ne da bi povedal kam. Vdova želi povrnitev pogrebnih troškov.

POLICIJA GA IŠČE.

Naslovna resnična dogodba vršila se je včeraj v uradu zapuščinskega sodnika v NewYorku. Njegov asistent Eddie Wolf je dospel ravnokar v urad in se pripravljal na dnevno delo. Ostalo mu je jedva še toliko časa, da je vzel iz žepa svoj časnik "Sporting News", v kterem je čital o konjskih dirkah in Baseball, ko se je za njim oglasil nežen ženski glas:

"Ste li vi zapuščinski sodnik? Ako ste, potem bodite tako dobri in dovedite semkaj mojega pokojnega moža in vrnite mi moj denar."

Eddie Wolf se je ozrl in ugledal okroglo, dobro rejeno žensko srednje starosti, ktera je izgovorila zgoraj navedeni stavek.

"Česa želite, my Lady?"

"Passn's 'mal uff", oglasila se je zopet ona ženska — po rodu Nemka, imenom Mrs. Smith — "jaz sem se naveličala vašega uradovanja" — pri tem je pokazala na svoj vrat — "z menoj morate uljudno postopati, ker sem vdova in ker sem pred letom dni na svoje stroške pokopala mojega moža, kteri pr še dandanes povsem vesel hodi po svetu. Toraj razumete? Jaz želim, da mi vrnete moža in onih $65, kteri denar sem plačala za pogreb. To se pravi, za denar mi je več, nego za moža."

"Prosim, opišite mi zadevo natančneje, dejal je Eddie, kteri se je pričel strahu potiti.

"Opisati? O, yes. Toraj, passns' 'mal uff. Moj soprog, Henry Smith, je pred letom dni umrl ali izginil. Nihče ni vedel, kaj se je z njim zgodilo. Kmalo na to so mi pa prinesli domov truplo, ktero so vlovili v vodi pri Hell Gate. No, mrtvec je bil mojemu staremu tako podoben, da sem bila prepričana, da je last mojega "hobbyja" Na to smo napravili mrtvaški oder in pogrebnik John Fox je mojega Henryja pokopal z vsemi častmi za $65. Pri tem sem se najbrže zmotila, toda kedo se bode jezil na ubogo vdovo?"

"Dalje, prosim", dejal je Eddie vesel, da se mu je nudila prilika izpregovoriti.

"Dalje? Le počakajte, — passn's 'mal uf; sedaj sem tukaj in dati mi morate ali Henryja ali pa denar, bolje je, ako mi date denar."

"Toda, ali ni Henry mrtev?"

"Vraga, ne pa mrtev. Passn's mal uff. V nedeljo so se odprla vrata in prikazal se je Henry, baš ko sem prinesla večerjo na mizo. Si-li zopet tu, Henry? tako sem ga vprašala. Naravno, dejal je on. Si-li mrtev, ali si duh? vprašala sem dalje. Niti prvo, niti drugo, odvrnil je on, se vsedel in — požrl ves moj roast-beef, vzel klobuk in — odšel. In sedaj, gospod najdite mi ali mojega moža, ali pa onih $65, ktere sem plačala pogrebniku."

Sodnikov asistent je le težko spregovoril "vdovo", naj išče pomoči pri policijskem sodišču.

Republikanska delegata.

Predsednik Roosevelt in njegov tovariš Fairbanks sta v najboljšej starosti. Roosevelt je star še le 46 let. Fairbanks, doma iz Unionville Centre, O., rojen l. 1852, je sin necega farmerja, kteri se je preselil iz države Vermont v Ohio. Mladi Fairbanks je imel dobro vzgojo; v Ohio je absolviral vseučilišče z odliko in postal pravnik. Istodobno se je preselil v Indianapolis, kjer je za stalno ostal. Dasiravno je vedno podpiral republikansko stranko, vendar ni nikoli bil v državnej službi. V letih 1892—1897 je bil predsednik republikanskega državnega odbora v Indiani. Leta 1898 je bil izvoljen senatorjem. Fairbanks je poročen z hčerjo sodnika P. B. Coleja iz Maryville, O., s ktero ima pet otrok.

Predsednika Roosevelta bodo o nominaciji uradoma obvestili dne 27. julija. Teden kasneje bodo naznanili nominacijo tudi podpredsedniškem kandidatu Fairbanksu.

Nacijonalna konvencija.

REPUBLIKANSKA PLATFORMA — DOLGA LISTINA, TODA NJE VSEBINA JE POVSEM MAJHNA.

Zgodovina republikanske stranke iz dobe zadnjega polstoletja. "Oprostitev" Cube.

REPUBLIKANSKA SAMOHVALA.

Chicago, Ill., 23. junija. Republikanska nacijonalna konvencija je včeraj vstvarila takozvano platformo svoje stranke, ali bolje, potrdila je platformo, ktero jej je ukazal potrditi predsednik Roosevelt. Jedino, kar je na listini važno, je njena dolžina. Listina zagovarja vse in nasprotuje vsemu in je baš radi tega brez vsebine. V njej opazimo palice za delavce, pomirjenje kapitalistov in nekoliko drobtinic za z trusti nezadovoljno malomeščanstvo. Pri tem se zopet naglaša stara fraza, da nam zamore jedino le republikanski predsednik zagotoviti prosperiteto.

Početkom listine opisana je zgodovina republikanske stranke za dobo zadnjega polstoletja. Krizo l. 1890 so zakrivili demokratje in še le, ko je zavladal predsednik MacKinley, napočila je doba prosperitete. Žalostno politiko McKinleya pred špansko-ameriško vojsko opisujejo kot junaški čin. Tudi je v listini čitati o preostankih vsakoletnega proračuna, ktere so dosegli potom vojnega davka itd.

Republikanska administracija je "oprostila" Cubo, izposlovala Puerto Riku — blagostanje, rešila Filipine, omogočila gradnjo panamskega prekopa, s kratka, mi se imamo edino le McKinleyu in Rooseveltu zahvaliti, da se zemlja še vrti, in da se nebo še ni podrlo.

Edino-le republikanska stranka se upa nastopiti proti proti trustom in izgotoviti zakone proti nezakonitim kombinacijam.

Varnostna carina, ali gojiteljica milijonarjev mora še v nadalje obstati, ako se pa tarif revidira, mora to storiti edino le republikanska administracija.

Z pokojnino ostarelih mornarjev in vojakov se bode republikanska stranka še v nadalje rado bavila. Kitajci se na naših tleh ne smejo naseljevati in ako se kakemu Američanu v inozemstvu kaj žalega pripeti, in zlasti ako se to pripeti v Maroko ali Hayti, bode republikanska stranka takoj poslala tjekaj svoje brodovje.

Danes se vrši nominacija. Bivši governer Black bode predlagal predsedniškim kandidatom Roosevelta, kar bodo vsi potrdili.

Včeraj ob 10. uri dopoludne vršila se je zadnja seja republikanske konvencije, da izbere tudi predsedniškega kandidata. Z sejo so pričeli radi tega tako rano, da so pomirili nepotrpežljive delegate, kteri so hoteli iti še včeraj popoludne v St. Louis k razstavi.

Takoj po zajutrku pričeli so delegatje svoje kovčeke spremati za odhod, na kar so odšli v dvorano, da poslušajo že preje jim znani govor o kandidatu Rooseveltu. Med tem, ko so prejšnji govorniki slavili le republikansko stranko, so včerajšnji govorniki proslavljali Roosevelta in njegova dela. Nominacijski govor je govoril bivši newyorški governer Black, dočim so njegov govor podpirali delegatje iz raznih držav.

V vestibulu hotela Auditorium, kjer so se drenjali delegatje, so poslovali tudi tatovi. Senatorjem Depew, Cullom in Spoonerju so vkradli zlata znamenja, ktera so nosili na suknjah. Vsako znamenje je bilo vredno $25. Železnice so priredile delegatom izlet v St. Louis z brezplačno vožnjo.

Slovenske novosti.

Za trak ljubljanskemu "Sokolu" stanam doposlala rojaka gosp. Frank Bavdek iz Dunlo, Pa., $1.82 in g. Anton Blažič iz Conemaugh, Pa., 25c. — G. Alojzij Virant, Lorain, O., $1.

ROJAKOM V JOLIETU, ILL., in okolici priporočamo našega zastopnika Mr. John Sustaršiča, 1908 N. Centre St. Imenovani gospod je naš trgovski deplasnik.

Pri Hai-Chengu.

Vojski japonskih generalov Kuroki in Oku sta baje že v zvezi. Pričakovati je odločilne bitke na polotoku Liao-Tungu.

JAPONCI TEPENI IN V NEREDUBEŽALI.— KUROPATKINOVO POROČILO O JAPONCIH. — JAPONSKI GENERAL, MARKIZ OYAMA, JE PREVZEL VRHOVNO POVELJNIŠTVO.

Petrograd, 24. junija. General Kuropatkin brzojavlja caru Nikolaju:

"Japonska vojska se pomika iz Kaichow počasi proti severu.

"General Kuroki se ni napotil dalje iz Siuyena, najbrže zato, da zadobili obe vojski jednakomerno fronto.

"Sovražna prednja straža obstoji iz jedne divizije, par švadronov konjice in posadke iz Siuyena, ktera broji devet švadron.

"Zunanje sovražne vrste zasedla je konjica, kakor tudi pešaštvo. Japonci tudi skrbno pazijo na gorovje in prelaze iztočno od železnice.

"Dne 20. junija popoludne so naši opazili velik oddelek japonske konjice, ktero so spremljali pešci. Naši so Japonce napadli in jih mnogo usmrtili Mi nismo imeli izgub.

"Na jugu od Vanseapudze je paziti, da se število japonskih čet množi. Tudi na poti med Siuyenom in Tanoki dobivajo Japonci pomoč.

"Japonci grade utrdbe med Siuyenom in Kai-Chou.

"Sovražne prednje straže so zasedle prelaz med Pangrabay in Paichangom, kakor tudi prelaz Chapan, na jugu od Saikhotana.

"Japonci so utrdili Kwandiansian in tamkaj razpostavili 18 topov.

Petrograd, 24. junija. General Saharov brzojavlja generalnemu štabu:

"Dne 21. junija dopoludne, pričela je japonska prednja straža napredovati proti našej, ktera je stala 4 milje južno od Senuchena. Naši so se počasi umaknili proti Kaichou.

"Opoludne je bilo videti japonsko kolono, ktera je štela 9 švadron konjice, jedno baterijo in mnogo pešcev, na potu proti Senuchenu. Njej so sledili nadaljne sovražne kolone, na kar so proti večeru zasedli Sinuchen.

"Južno od prelaza Charman koncentrirana je divizija Japoncev.

"Dne 22. junija je oddelek japonske vojske korakal iz Siuyena v Hranzo. Jeden bataljon je skušal v megli našo prednjo stražo pri Vandiapudze napasti in iznenaditi. Naši so jih pa sprejeli in prepodili nazaj proti Siuyen."

Fusan, Koreja, 24. junija. Rusi iz Samimaka so dne 22. t. m. napadli japonsko prednjo stražo, da tako zvedó, kolika je moč Japoncev. Rusov je bilo dva polka konjice, jeden polk pešcev in baterija topništva. Japonci so bili na vsej črti tepeni in so bežali v skrajnem neredu proti Shintailingu. Njihove izgube so velikanske.

Inozemski vojaški atašeji so boju prisostvovali.

Ob frontu Kurokijeve vojske so Rusi zasedli vsa mesta z velikimi posadkami. Tekom zadnjih dni ni prišlo do večjih bojev.

V okolici Siuyena se nahajajoče rusko vojaštvo, poveljuje generalmajor Miščenko. Oddelek kozakov vedno nadaljuje japonske zveze.

Chicago, 24. junija. Tukajšnjim "Daily News" se brzojavlja iz Chefoo:

"Japonsko brodovje je dne 22. t. m. rekognosciralo pred Port Arthurom. Iz trdnjav so na Japonce streljali in poškodovali jedno japonsko torpedovko. Ko se je pojavila v bližini tudi jedna japonska križarka, čuti je bilo živahneje streljanje, ktero je trajalo do mraka.

Petrograd, 23. junija. Tukaj vsakdo pričakuje poročila o velikej bitki, kar je sklepati iz Kuropatkinovega nagovora svojim vojakom v Kai-Chou. Tedaj je dejal Kuropatkin, da bode vojake v Kai-Chou kmalo videl, na kar bodo z Japonci temeljito obračunali in da se ne bodo vrnili preje domov, dokler tega ne store. General je s tem mislil, da se kmalu vrne z veliko vojsko iz Liao-Yanga in napade Japonce.

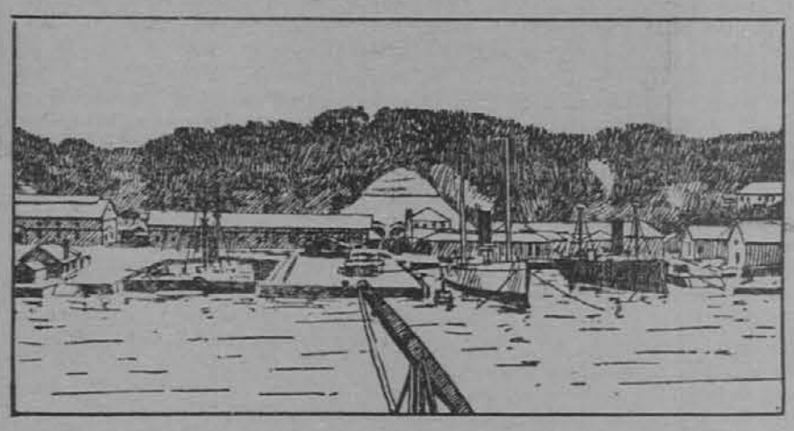

LADJEDELNICA YOKOSUKA, JAPAN.

Tukaj se zatrjuje, da Kuropatkin lahko ostavi v Liao Yangu primeroma majhno posadbo in zbere svoje čete na jugu.

Konservativni vojaški kritikarji pa trdijo, da ruska koncentracija pri Kai Chou še ne pomenja pričetka velike bitke, temveč Kuropatkin hoče s tem vstaviti edino le napredovanje Japoncev. Ker so Japonci zasedli Siun Yo Shan, na jugu Kai Chou-a, pomenja to, da sta obe japonski vojski že v zvezi. Japonska posadka v Siun Yo Shan tvori najbrže del vojske generala Oku, kteri tabori v Siu-Yenu. Stališče 12 japonskih divizij je znano, dočim nihče ne ve, kje sta dve drugi diviziji, kteri sta prišli iz Hakodate. Glavna vojska generala Oku je še vedno več milj južno od Senuchena.

Tokio, 23. junija. Bivši šef generalnega štaba, marki Oyama, imenovan je vrhovnim poveljnikom japonske vojske na kopnem. Šef njegovega štaba je generalni poročnik Kodama. Njuni dosedanji mesti v generalnem štabu bodeta nadomestila maršal Yamagata in generalmajor Nagaoka.

Chefoo, 23. junija. Semkaj se poroča, da so Japonci včeraj zopet napadli mesto Port Arthur od kopne in morske strani, da so pa morali zopet bežati.

Oropali pošto.

Silver City, Idaho, 24. unija. Drzen ropar, oborožen s puško in revolverji, napadel je včeraj zvečer poštni voz, kteri je bil na poti v Murphy, par milj od tukaj. Lopov je prisilil devet potnikov izstopiti, na kar so mu morali izročiti ves denar in druge vrednostne stvari. Nato mu je moral poštni voznik dati vrečo s poštnimi pošiljatvami, ktero je dejal na ramo in odšel v gozd. Roparja zasleduje šerifovo možtvo.

Memphis, Tenn., 24. junija. Pri Millingtonu sta dva roparja napadla trgovca J. G. Ligona in mu odvzela $5000 denarja.

Cena prekomorska vožnja.

Hamburg-America črta je znižala vožnjo iz New Yorka v Hamburg na

$20.00,

ali do LJUBLJANE

$26.80,

v ZAGREB $27.40
v KARLOVEC 27.00
na REKO 27.30

Parniki odpljujejo iz New Yorka vsako soboto.

Cunard črta je znižala vožnjo iz New Yorka v Hamburg na

$17.00,

ali do LJUBLJANE

$23.80,

v ZAGREB $24.40
v KARLOVEC 24.00
na REKO 24.30

Vožnje listke prodaja FR. SAKSER, 109 Greenwich St., New York.

To čitajte!

Kdor želi v Ameriko vzeti sorodnika ali znanca, se mu ponuja zelo ugodna prilika. Za Slovence iz Kranjske, Primorja, Dalmacije velja vožnja na Red Star Line iz Antwerpena do New Yorka

samo $19.00.

Iz Ljubljane do New Yorka.. $27.45,
iz Zagreba do New Yorka.. $28.55,
iz Reke do New Yorka..... $28.50,
iz Karlovca do New Yorka.. $28.85.

TE CENE VELJAJO DO PREKLICA.

Vožnji listki so dobiti pri:

FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York,
1778 St. Clair Street, Cleveland, O.

Slika iz Hayti.

MEŠČANI MESTA PORT AU PRINCE, HAYTI, SO RAZŽALILI FRANCOSKEGA POSLANIKA.

Nemškega poslanika so napadli vojaki s kamenjem. — Sovraštvo proti inozemcem.

FRANCIJA HOČE ZADOŠČENJE.

Paris, 24. junija. Ministerstvo inostranih del dobilo je od francoskega poslanika v Port au Prince, Hayti, Depreza, poročilo, da so vojaki, kteri so bili v vladinej palači na straži, njega, kakor tudi nemškega poslanika napadli in metali nanje kamenje. Depreza je pogodil kamen na nogo, tako, da je lahko ranjen. Soprogi obeh poslanikov, kteri sta se peljali v drugej kočiji, so vojaki napadli tudi z kamenjem. Soproga francoskega poslanika je rodom iz Zjed. dr[illegible] je minister inostranih del dobil [illegible] jedno tozadevno poročilo, še ni sklenil, kake korake mu je ukreniti, toda uradniki ministerstva so uverjeni, da bode vlada zahtevala zadoščenje.

Isto je pričakovati tudi od Nemčije.

Port-au-Prince, Hayti, 24. junija. Vojak, ki je stal na straži pred vladino palačo, je napadel francoskega in nemškega poslanika s kamenjem zgolj iz sovraštva do inozemcev. Zamorsko prebivalstvo, kakor tudi zamorska vlada sta namreč prepričani, da so le inozemci krivi, da je finančni položaj v republiki tako žalosten.

30,000 krojačev štrajka.

Garment Workers Trade Council naznanja, da je pričelo v New Yorku 30,000 krojačev štrajkati, ker so delodajalci sklenili, da med unijskimi in neunijskimi delavci v nadalje ne bodo poznali razlike.

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: Editor:
ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Lastnik: Publisher:
FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . . $3.00
" pol leta 1.50
Za Evropo, za vse leto 4.50
" " " pol leta 2.50
" " " četrt leta 1.75
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30 centov.
Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika. – Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:
"Glas Naroda"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 3795 Cortland.

Nekoliko štatistike.

—o—

Vsakomur je znano in tudi mi smo že večkrat poročali, kako neprimerno so se vsa živila tekom zadnjih par let podražila. Številke o spremenitvi cen so koristne, kajti baš one nam dokazujejo, da se je položaj delavcev v Zjedinjenih državah poslabšal. Dasiravno plače in delavski pogoji niso nazadovali in ako bi bili povprečni dohodki ameriškega delavca danes isti, kakor preje, bilo bi materijelno stanje delavca z ozirom na živila vendarle slabše.

Delavski oddelek washingtonske vlade je izdal ravnokar svoj mesečni "bulletin", v kterem objavlja številke, iz kterih je najbolje razvideti razliko med prejšnjimi in sedanjimi cenami.

Na primer: Danes rabimo $149, ako hočemo kupiti isto količino premoga, ktero je bilo pred 10 leti dobiti za $92.00.

Za količino sočivja, ktera je veljala leta 1896 $78, moramo danes plačati $118.

Les in druge stavbene materijalije, ktere so veljale pred sedmimi leti $90, veljajo danes $121.

Tudi bolezni so dandanašnji dražje, nego so bile preje. Za blago, ktero velja v lekarni $112, plačati je bilo leta 1894 le $87.

Kakor je vsakej gospodinji znano, se je zlasti meso tekom zadnjih let podražilo. Pred 7 leti bilo je dobiti za $81 isto količino mesa, kakor danes za $139.

Tako so se tudi vse druge reči podražile.

Ako pa prejšnje cene primerjamo s sedanjimi zasebnim potom, vidimo, da je razlika še večja. Tako se je blago v New Yorku od leta 1897 nadalje podražilo za — 41 odstotkov.

Vsako blago postaja dražje, le delavske moči, jedino, kar zamore delavec prodati, to mora z ozirom na ceno vedno nazadovati.

Trustifikacija obrti, ktero so čestokrat opisovali kot znižanje cen, izposlovala je baš nasprotno, kajti ona je povišala ceno vsacega blaga, izimši delavsko moč, ktera se sedaj bolj izkorišča, nego kedaj poprej.

In tako izkoriščanje ljudskih mas bode napredovalo vedno hitreje, ako se mase političnim potom ne rešijo trustov in skrbe za samostojni in neodvisni gospodarski napredek.

DALMACIJA IN AVSTRIJA.

—o—

Odkar se Dalmacija nahaja v političnem in zemljepisnem konglomeratu dežel Habsburške države, ne čuje se iz nje drugo, nego-li večne tožbe.

Ta najlepša hrvatska zemlja na obalih Jadrana je tako zanemarjena in prepuščena sama sebi, da se človek, ko potuje po njej, mora zares čuditi polnim pravom, kako moreti država in njena vlada počenjati tolik netaktičen greh na onem čestitem narodu, ki obljudnje Dalmacijo?!

Že je minolo dvajset in pet let, odkar hrvatsko prebivalstvo Dalmacije od leta do leta neprestano propada. Hrvatski narod se je tudi v prejšnjih letih selil v beli svet s trebuhom za kruhom. Pravim, selil se je, ali polagoma. Danes pa je to izseljevanje zadobilo takov obseg, da človeku jokata srce in duša. Hrvatski pregovor pravi: **nebo visoko, more globoko, kralj daleko.** In res, to je ona živa resnica, ki danes velja sosebno glede Dalmacije.

Pozabili so Dalmacijo. Ko je Napoleon Veliki se svojimi Francozi v početku minolega stoletja zidal pota in ceste ter prirejal pristanišča in luke v Dalmaciji, si je njegov general Marmont prizadeval, da prebivalstvu Dalmacije čim bolj prihiti na pomoč z denarjem in delom. Narod v Dalmaciji je v narodnih pripovedkah izročil bodočim hrvatskim kolenom zgodovinsko resnico, da so Francozi znali, kaj so delali, in so delali, kar so mogli. Bila je to zdrava politika, ki je služila Francozom na čast, a narodu hrvatskemu v Dalmaciji na korist.

Da bi se danes general Marmont dvignil iz svojega groba in došel v današnjo Dalmacijo, pak si jo ogledal, bi se takoj povrnil zopet v svoj grob. Kajti ono, kar je zidal on, so njegovi nasledniki v Dalmaciji podrli. — Diplomatična in politično-upravna modrost kake samosvestne vlade opira se na pravičnost in bistrino vladanja in upravljanja. Pravična in modra vlada mora misliti v prvem redu na to, da ohrani ono, kar ima. Ker, niti narod ne more obstajati brez vlade, ali tudi vlada ne more živeti brez naroda!

Zato more vlada misliti na nova podjetja izven mej svoje države samo tedaj, ako modro in pravično postopa z vsemi svojimi narodi brez razlike, ako jih podpira in jim prihaja v podporo iskreno in dejanski na narodno-gospodarskem polju.

Je-li to tako v Dalmaciji?

Na stolici dalmatinskih namestnikov je sedelo več avstrijskih generalov, med kterimi je bilo tudi Hrvatov. Danes sedi na tej stolici namestnik — civilist. Neki Hrvat-Dalmatinec z otoka Korčule, ki je te dni potoval preko Trsta v južno Ameriko, mi je pravil: **Bilo nam je v Dalmaciji bolje, ko je bilo — slabje!** Te besede nam jasno rišejo žalostno politično in narodno-gospodarsko stanje v Dalmaciji.

Ko je človek sit, tedaj tudi peva. A ko človek peva, tedaj mu je tudi materijalno dobro. Zalost in tuga sta znaka bede in siromaštva. Kjer je obmolknila pesem, tam narod ne napreduje. Molk naroda pomenja narodno nazadovanje. Z nazadovanjem naroda postaja zemlja pusta, nehujeta trgovina in obrt, morska plovitev umira, troši se in izginja narodno imetje. V taki deželi obupava narod, pak se mora izseljevati od domačega ognjišča.

Tako sliko nudi nam danes ona Dalmacija, ktero državni činitelji in državna vlada — rekli bi — zanemarjajo namenoma in gonijo njen narod v obup in razsulo. Dalmacija je v prvi vrsti dežela, ki je navezana na svoje vinogradništvo, oljarstvo, žitarstvo, ribarstvo in pomorstvo. Ta kršni narod hrvatski v Dalmaciji se bori od vekov z motiko in lopato v roki ter razmetava in obdeluje s krvavim znojem svojega obraza dalmatinska svoja kršna tla, da iz apnene in kamenite zemlje izsiljuje vinorodno trto, zeleno oljko, žitorodni klas. Skozi veke in veke plovi po leti in po zimi junaški mornar dalmatinski po Jadranskem morju ter prevaža svoje proizvode in ribari, da živi in se preživlja. Pa, mesto, da mu sevajo radostni dnevi bolje in srečne bodočnosti, postaja, siromak že od prej, sedaj skoro pravim beračem ter odhaja iz svoje domovine v daljni svet, da si poišče kruha in zavetišča.

To je ona lepa plača, ki jo je doživela ista kršna in zvesta Dalmacija, ktera daje državi davke v denarju in krvi! To je ona Dalmacija, ktere hrvatski divni levi so se borili na avstrijskih vojnih ladijah v modrih vodah onega kršnega Visa, na kterega morskem dnu še danes počivajo potopnule vojne ladije naše današnje zaveznice. To je ona po vladi in državi zanemarjena Dalmacija, ktere kršni sinovi tudi danes predstavljajo sliko, ponos in moč avstro-ogrske vojne mornarice!

Železni oklopi na vojnih ladijah avstro-ogrske vojne mornarice nosijo na sebi žive mišice hrvatskih mornarjev iz Dalmacije. Za te oklope ima država mnogo denarja in hoče še z novimi milijoni iz žepov narodov pomoči prekernemu stanju avstrijskih in ogrskih železninskih industrij. Ali za gradnjo železnic v Dalmaciji država nima denarja. Nima denarja, ker je Dalmacija hrvatska. Hrvatje naj le žive kakar večni narodno-gospodarski snžnji, ali ob enem kakor primeren in izvrsten — vojni materijal za državne nehrvatske svrhe.

Pa, ktera junaška sreča donaša danes z Dunaja v Dalmacijo sijajno vojniško družbo, ktere člani nosijo blesteče zlate ovratnike in kterim se bliskajo na prsih zlati križi in zlate kolajne? Mari ni morda ta sijajna družba došla, da Hrvatom Dalmacije donese ugodne glasove, da je dunajska vlada odločila graditi v Dalmaciji železnice in pota, povzdigati pomorstvo, razvijati ribarstvo, obnoviti okužene vinograde, pomladiti umirajoče oljkine nasade, oživljati obrt in trgovino, odkrivati in financirati mineralno bogatstvo dalmatinskih rudnikov in vzpodbujati narod z očetovsko tolažbo?! Mari se slavni vladi na Dunaju, če tudi malo kasno, zdi enkrat skrajni čas, da stori za Dalmacijo in za narod v njej vse ono, kar je — pozabila v enem celem stoletju?!

V kraljevo mesto Split, v kterem se tudi še danes ponosno dvigajo stoletne razvaline Diokleecijanove palače in v kterem je narod hrvatski gledal v prošlosti svoje sijajne hrvatske kralje in svojo bogato hrvatsko mornarico: v ta kraljevski Split dohajajo cesarski in kraljevi avstrijski generali, ti sijajni častniki avstrijskega generalnega štaba, FZM Beck, pak je nagovoril Hrvatje v Splitu z nežnimi besedami, s kterimi hoče on, za-se in za državo, pridobiti srca dalmatinskih Hrvatov, govoreči jim, da za njih ni politika, ampak za njih da je skrb in delo na narodno-gospodarskem polju, ker samo tako bodo mogli dokazati svojo lojalnost **do dinastije in države!**

Mi smo mislili, ko smo videli odhajati avstrijski generalni štab z Lloydovim parnikom od mola S. Carlo v Trstu v Dalmacijo, da se bržkone gre tam za kaka posebna strategična in železniška vprašanja. Nu, mesto tega videli smo in čuli, da so se gospoda častniki bavili v Dalmaciji — z dalmatinsko-hrvatsko politiko. Kakor se vidi toraj, so oni zgrešili svojo ulogo. Na to, kar se je reklo na usta FZM Becka dalmatinskim Hrvatom, bi bili ti poslednji mogli opravičeno dalmatinski odgovoriti:

Gospoda! Pozdravite nam Dunaj in recite mu, **naj nam pošlje strokovnjakov in veščakov iz sredine ministerstev za trgovino in poljedelstvo, da bodo od nas čuli one romane iz realnosti našega dalmatinskega narodno-gospodarskega življenja, ki jih mi že nad eno stoletje pišemo na naših — potrpežljivih plečah v grenki in siromašni borbi za življenje in obstanek! Politiko pa prepustite našemu narodu in njegovim voditeljem, ktere on sam najbolje pozna in jih — voli!!**

A—s.

RUSKO-JAPONSKA VOJNA.

—o—

Da pokažemo, kako malo opravičen je bil ves tisti krik o velikanski japonski zmagi pri Kinčou, hočemo tu rekapitulizirati nektera že znana dejstva.

Z ozirom na bližino portarthurskih utrdb pozicija pri Kinčou že a priori ni bila določena v to, da bi krvaveli za njeno ohranjenje. S tem se dá tudi tolmačiti razmerno maloštevilna ruska sila na tej poziciji. Ta sila je bila oddelek portarthurske posadke, zato je več nego naravno, da se je, izvršivši svojo nalogo — prouzročivša sovražniku velikanskih izgub — umaknila niže doli proti utrjenemu ozemlju portarthurskemu. V označenje pretendirane "velikanske japonske zmage" pri Kinčou služiti osobito dve dejstvi, kterih si ne upajo tajiti niti japonofilska poročila. Prvo dejstvo je, da je bilo Japoncev okolo 40,000, Rusov pa okolo — 8,000! Drugo dejstvo je, da so imeli Japonci vsaj petkrat toliko mrtvih in ranjenih, nego pa Rusi. Ti dve dejstvi zadoščati. Zavzetje Kinčoua samo na sebi je že japonski uspeh, ali uspehi predrago plačani pomenjajo nadaljni razvoj za vojne — poraze. Japonci so tako drago plačali svoj uspeh pri Kinčou, da jim je smeti prorokovati: še nekoliko tako drago plačanih uspehov pred Port Arthurjem in zaključek bode katastrofalen za tamkajšnjo njihovo vojsko. Ali osodno v položenju Japoncev je, da stoje pred imperativom, pred neizprosno zahtevo vseukupnega vojnega položenja. Oni morajo hiteti, njim je stavljen termin, ki jim ne dostaje enega od glavnih odločilnih elementov v vsaki vojni — časa. Oni se ne smejo plašiti nobenih žrtev, oni so siljeni tvegati vse, da pride do odločitve pri Port Arthurju. In to ne le iz ozirov na nadaljne operacije na kopnem, ampak tudi zbog skrbi za lastno mornarico. Ista je danes jako oslabljena; deloma vsled poškodb, prizadejanih jej od ruske sile, še bolj pa menda vsled naravne obrabe materijala. Pomislite le, da je vojno brodovje japonsko že od januarja vedno v akciji, vedno v gibanju. Iz japonofilskeh poročil samih je posneti, da se mnogo japonskih vojnih ladij nahaja v domačih ladjedelnicah Temu japonskemu brodovju bi se utegnilo zgoditi po prihodu baltiškega brodovja, da bode krvavo potrebovalo zavetišča v — portarthurski luki! Tudi to je — po našem mnenju — zelo tehten razlog, da se Japoncem tako mudi z operacijami pri Port Arthurju.

Da so bile izgube Japoncev pri Kinčou uprav grozne, to priznavajo, več ali manje odkrito, vsa poročila. Nu, če uvažujemo, da je bila ruska sila razmerno mala, kako naj si tolmačimo te izgube, prizadete Japoncem? Nič drugače, nego da so Rusi streljali z naravnost idejalno gotovostjo in preciznostjo. Tu je moral pogoditi vsak strel. To bodi konstatirano na uho vsem onim, ki so vedno govorili, da Rusi tako slabo streljajo, da se niti ne morejo meriti z Japonci! Nu, kaj pravijo sedaj?

Trdovratno se vzdržuje vest, da del Kuropatkinove vojske hiti proti Port Arthurju, da prisili tamkajšnjo japonsko armado v boj na dve fronti. Mi ne verujemo tej vesti, ker se nam zdi, da situacija še ni dozorela tako daleč. Ali če bi se ta vest izkazala resnično, potem bi mogli z matematično gotovostjo zapisati zaključek, da je Kuropatkinova armada pri Mukdenu veliko močneja, nego se v obče misli. Kajti to je izključeno da bi se Kuropatkin pri Mukdenu tako oslabil, da bi mogla za njegovo vojsko, odidšo proti jugu, navstati nevarnost, da jej general Kuroki s svojo prvo armado zapre povratek. Čim se toraj Kuropatkin odloči, da odpošlje večje število doli proti Port Arthurju, morajo biti njegove sile pri Mukdenu tolike, da mu jih še vedno ostane dovolj za brzdanje japonske armade pod generalom Kurokijem.

Evropejske in druge vesti.

—o—

Bruck ob Muri, Štajerska, 24. jun. V tukajšnjem mestecu imamo opraviti z romantičnim škandalom "baronice Marije Hervay Kirchbergove, soproge tukajšnjega okrajnega glavarja. Baronica je že pred poroko z Harvarjem živela skrajno razuzdano. Toda tudi potem, ko se je poročila, je nadaljevala svoje prejšnje življenje in je svojemu soprogu napravila toliko sramote, da njegovi lastni uradniki niso hoteli z njim delati. Ker se ni nihče več za njo zmenil, skušala se je večkrat usmrtiti. Pred poroko je trdila, da se imenuje baronica Luetzow, roj. Bianchini in je bila že štirikrat poročena. Sedaj se je pa dognalo, da je njeno pravo ime Marija Beljak. Včeraj so jo zaprli zaradi bigamije.

Dunaj, 24. junija. Bivši avstrijski naučni minister Karol Stremayer, rodom iz Gradca, je umrl.

Dunaj, 24. junija. Tukajšnji švicarski vojaški atašej, dr. H. Bringolf, je všel in ostavil 160,000 kron dolga.

Rim, 24. junija. General Ricciotti Garibaldi je pričel z nabiranjem prostovoljcev za vojno proti Avstriji. On izjavlja, da je vstanovil že 900 odborov, kteri zamorejo oborožiti 36,000 prostovoljcev.

Madrid, 24. junija. V pokrajini Teruel, med rekama Ebro in Guadalquivir, pripetila se je železniška nesreča; 30 osob je usmrtenih. Vlak je skočil iz tira in zgorel baš na mostu preko reke Jiloca. Most se je vnel in lokomotiva je padla v vodo. V času nesreče je razsajal tudi vihar.

Listnica uredništva.

J. B. P., Kansas City, Kansas. Ono, kar ste čitali v "Glasu Naroda" o slovenskej koloniji v Vašem mestu, ni bil dopis, temveč edino le navadno poročilo, kakoršna nam prihajajo iz vseh mest. Toda, tudi ako bi bilo poročilo — dopis, nikakor ni bilo žaljivo, kajti vsak Slovenec mora biti vesel, ko izve, da so se tamošnji Slovenci ločili od "Švabijade", radi česar moramo tamošnjim zavednim rojakom izreči najtoplejšo pohvalo in srčni živio! Zajedno smo pa uverjeni, da bodo i oni tamošnji Slovenci, kteri še vedno menijo, da je nemščina takozvani "nobel"-jezik, kmalo pričeli spoštovati jezik, kterega so jih njihove slovenske matere učile. Pozdrav!

AMERIŠKIM SLOVENCEM!

—o—

Prve dni meseca julija nameravam odpotovati v staro domovino in se zdraiti v domačih Toplicah pri Novem mestu; ob tej priliki pa bodem tudi navzoč pri ŠTIRIDESETLETNICI LJUBLJANSKEGA "SOKOLA". Kaj je baš ljubljanski "Sokol" storil v probudo našega naroda, mi pač ni potreba navajati; vsakdo ameriških Slovencev se spominja "Sokolov" v rudečih srajcah, po vseh vaseh naše ljube domovine je poznan in priljubljen. Ob tej priliki nameravam podariti zastavi ljubljanskega "Sokola" krasen trak v ameriških barvah v imenu ameriških Slovencev s primernim napisom. Res, da mi je mogoče samemu omisliti tak trak, ali rad bi imel, da bi bil v istini dar ameriških Slovencev, zato prosim, zavedne rojake, da bi kolektirali SAMO PO EN CENT, samo da je namen pravi in svotico tem preje meni dopošljejo. Svotico iz vsakega kraja bodem objavil. TORAJ MALI DAR, ZA PONOS NAŠEGA NARODA!

FRANK SAKSER.

KURS.

Za 100 kron avstr. veljave treba je dati $20.55 in k temu še 15 centov za poštnino, ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.

SLUŽKINJA DOBI DELO. NE SME biti prestara. Plača od $18 do $20 na mesec. JOHN KORN, 1803 Washington St., Butte, Mont.

POZOR ROJAKI!

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicagi, Ill., kakor tudi Slovencem po Zjed. državah, da sem otvoril novo urejeni

saloon pri „Triglavu",

617 So. Center Ave., blizu 19. ulice, kjer točim pristno uležano „ATLAS" pivo, izvrstni whiskey, najbolja vina in dišeče cigare, so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu v zabavo na razpolago dobro urejeno **kegljišče** in igralna miza (pool table).

Ker si hočem pridobiti naklonjenost rojakov, gledal bodem v prvej vrsti za točno in solidno postrežbo. Vsak potujoči Slovenec dobrodošel. Končno priporočam ožjim rojakom, da me blagovolijo vsčkrat počastiti s svojim obiskom!

Mohor Mladič,
617 So. Center Av., blizo 19. ul.
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: 1722 Morgan

Kranjsko slovensko katoliško

podp. društvo sv. Barbare v Forest City, Penna.

Inkorporirano dné 31. januarja 1902 v Pennsylvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: JOSIP ZALAR, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSIP ŽIDAN, P. O. Box 478, Forest City, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, P. O. Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: IVAN ŽIGAN, P. O. Box 575, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

GOSPODARSKI IN RAČUNSKI ODBOR:

JOSIP BUCINELI star., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
ANTON OVEN, P. O. Box 537, Forest City, Pa.
IVAN OSALIN, P. O. Box 492, Forest City, Pa.
JOSIP GORENC, P. O. Box 569, Forest City, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOSIP BUCINELI ml., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, P. O. Box 28, Forest City, Pa.
IVAN OPEKA, P. O. Box 626, Forest City, Pa.
PRIMOŽ MATOS, P. O. Box 652, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: John Telban, P. O. Box 607, Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "Glas Naroda".

PRAVA SREČA JE ZA NAŠ NAROD,

ko najde tukaj na tujem svetu v slučaju bolezni, človeka, kateremu z mirno vestjo zaupa, znajoč, da če bit v kratkem času popolnoma ozdravljen od svoje bolezni.

Vse novine ga jednako slave in hvalijo zaradi njegovega izkušenja v zdravenju, zato ga pa tudi mi preporočamo našem narodu in potrdujemo, da je

Prof. Dr. E. C. COLLINS,
iz vseučilišča v New-Yorku,

jedini zdravnik, kateri jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti.

Kakor bolesti na pljučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah, mehurju, ledvicah, srcu, grlu, nervoznost v glavi, kašelj, mrzlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi, griža, otekle noge ali telo, vodenico, bolečine v grižu, zlato žilo (hemeroide), onemoglost pri spolskem občevanju, izpadanje las, tifus, lešaj, tečenje iz ušes ali oči, gluhost, slepost, raka, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje bolesti, nepravilno prebavanje želodca kakor vse ostale notranje in zunanje bolesti. **Prof. Collins** je jedini kateri popolnoma ozdravi sušico in sifilis kakor tudi vse

SPOLSKE BOLEZNI PRI MOŽKIH IN ŽENSKAH.

Ni bolnika, katerega nebi **Prof. Collins** naj si bode od katere spolske bolezni zmiraj, ozdravil.

Čitajte! Nekoliko najnovejših zahval, katera so najboljši dokaz njegovega izkušnjega zdravenja.

Kroničen katar želodca in slabo prebavanje želodca ozdravljen.

Janko pl. Krilčič
Tyrone, Pa.

Slavna zdravilnica
Collins-ova!

Od srca se Vam zahvaljujem za poslana zdravila, ker sem od njih odmah ozdravel tako da sem takoj zopet pričel, delat, poprej pa že 8 mesecov nič delat nisem mogel. Vam dam na znanje da sem bil tukaj pri nekem zdravniku 3 tedne, ali pomagat mi nikakor ni mogel. Potem sem se zdravil pri drugem 8 tednov in tudi ta mi ni mogel pomoči, tako da sem se odločil da nedam omenjenim zdravnikom tudi ne jednega centa.

Bolezen na pljučach naduha in kronične bolečine v želodcu ozdravljene.

Simon Luzar,
41 North Front st.
Reading Pa.

Ko sem se na Vas obrnil in začel Vaše zdravila rabit, sem odmah ozdravil. Vsakem od mojih znancev in prijateljev Vas čem priporočiti.

Ostanem Vam zahvaljen kakor svojem največjem dobrotniku
Vaš **M. Medenjak,**
120 Central Ave, Kansas City, Kansas.

Zato, če bolujete na kateri bolezni zmeraj, najsibode zastareno boleznijo, ali pa da so Vas neizkušeni zdravniki pokvarili—opišite točno svojo bolezen v maternim jeziku, ter pišite na

Profes. Dr. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, New York.

Prof. Collins Vam bode dal na podlagi diagnoze najboljša zdravila, po katerih se bodete gotovo popolnoma ozdravili.

BENZIGER BROTHERS,

NEW YORK, N. Y., 36-38 BARCLAY STREET. | CINCINNATI, OHIO, 343 MAIN STREET. | CHICAGO, ILL., 211-213 MADISON AVE.

POZOR SLOVANSKA KATOLIŠKA DRUŠTVA!

Izdelovalci **banderov, društvenih zastav, znakov** in **regalij** po naročilih.

Vsako naročilo se izvršuje pod osobnim nadzorstvom tvrdke.

Na zahtevo pošljemo vzorce naših znakov, prevzamemo tudi načrte in risanje raznovrstnih zastav in bander.

Vedno v zalogi
ZLATI in SREBRNI ZNAKI
z iglastim ali gumbičnim priveskom.

Pišite po katalog in ceno, predno se drugam obračate. Odgovorili Vam bodemo v slovenskem jeziku. Dopisoval Vam bode rojak g. Lupša.

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
Podpredsednik: JOHN KERŽIŠNIK, P. O. Box 188, Federal, Pa.
I. tajnik: JURIJ L. BROZICH, Ely, Minn.
II. tajnik: ANTON GERZIN, 403 Seventh St., Calumet, Mich.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
IVAN PRIMOŽIČ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
JAKOB ZABUKOVEC, 5102 Buttler St., Pittsburg, Pa.
JOSIP SKALA, P. O. Box 1056, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošljejo blagajniku: Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Izseljevanje. Dne 9. junija odpeljalo se je z južnega kolodvora v Ljubljani v Ameriko 5 Slovencev; iz Amerike se je pa pripeljalo 15 Hrvatov.

Umrli so v Ljubljani: Josip Kopač, delavčev sin, 2 meseca, Hradeckega vas. — V bolnici: Fran Hribernik, delavčev sin, 5 dni; Fran Seršen, mizar, 47 let; Frančiška Šušteršič, kajžarica, 48 let; Marijana Celarec, posestnikova žena, 54 let.

Smrt pod kolesom. V Kamni gorici je prišla pet let stara hčerka kovača in hišnega posestnika Janeza Tomana h kolesu, ki se vrti za kovačnico. Kolo je deklico zgrabilo ter jo zagnalo s toliko silo proč, da je deklica ostala mrtva na mestu.

Moravče. Dne 8. junija v bližnji vasi Češnjicah nastal požar, ki je uničil kozolec in hlev posestnika Pangreta in eno kočo. Moravška požarna bramba je požar omejila, da ni uničil vse vasi. Zanetili — otroci!

S črešnje padla. Iz Skrbine pišejo: Kmetica Marijana Bunc je šla hitro popoldne brat črešnju; ni bila dobre četrt ure na črešnji, ko se jej veja vlomi in strmoglavi na tla tako nesrečno, da ostane na mestu mrtva. Dasi je bila žena že priletna, to je v 68. letu, vendar jo bodo domači zelo pogrešali, ker je bila še zmirom delavna in skrbna.

Drag banket. Pri prebitju bohinjskega tunela je podjetnik Cecconi povabljenim gostom priredil banket. Udeležile so se tega banketa 103 osobe. Račun brez vina je znašal 17,000 kron, skoro 170 kron za osobo. Seveda se mora pri tem uvaževati, da so bila jedila naročena iz daljnih krajev in da je bilo naročenih z Dunaja 14 natakarjev in več kuhinjskega osobja, pardon kuhinjskih umetnikov, ki so sami toliko veljali, da bi moglo več rodbin nekaj časa prav lepo izhajati.

Poskušen samomor. Dne 9. junija ob 6. uri popoldan prišel je po okrajni cesti do savskega brega v Taenu pod Šmarno goro Josip Grmek, posestnik iz Srednjih Gameljnov, in se v najhitrejšem teku zagnal v zaton, z namenom končati si življenje. Voda v zatonu je bila vsled velodnevnega deževja kalna ter nad 3 metre globoka. Fran Medved mlajši, sodar v Taenu, ter bivši pionir, se pogumno spusti v popolni obleki za njim. Dasi dober plavač, vendar je imel Fran Medved jako težavno stališče, ker je voda takoj pri kraju 3 metre globoka, poleg tega še kalna, samomorilec pa velik, močan človek, ki je z vso silo tiščal proti tlom in se branil rešitve. Z velikim trudom in nevarnostjo za svoje lastno življenje se je slednjič posrečilo Medvedu privleči Grmeka na površje vode in potem skoraj nezavestnega h kraju. Na lieu mesta zbralo se je polno občinstva in grajalo 50letnega posestnika, ki je z vso trdovratnostjo zahteval, naj se ga izpusti, da izvrši svoj namen. Po njegovem govorenju se je spoznalo, da ni pri zdravi pameti. Vsekako bi bilo na mestu, da dobi vrli rešilec, dasi je dober plavač, primerno nagrado za svoj človekoljubni in pogumni, toda skrajno nevarni čin.

Pasji pogreb. Pred nekaj dnevi se je v Ljubljani pripetil slučaj, ki priča, kako so nekteri ljudje navezani na živali. Neki dami je zbolel pes, kojega je ljubila čez vse. In res je bil tudi zelo dobro naučen. Nosil je z njo po ulicah torbico, dežnik in ji tudi prinašal časnike. Zaradi tega se mu je pa tudi godilo boljše, kakor marsikakemu siromaku. Imel je svojo postelJico iz blazin, bil vsak dan lepo razčesan in umit ter je bil sploh v časti, kakor prvi ljubljenec. Tudi v bolezni mu je stregla in poklicala k psu konjača in razne "pasje zdravnike", ki pa v njeno največjo žalost niso mogli ubozega kužeta ozdraviti. Prišla je zadnja ura in tudi kužek se je moral ločiti s tega sveta. Kolikor je nam znano, ga dama ni dejala na mrtvaški oder, pač pa mu dala narediti krsto in poklicala konjača, da ga je nesel pokopat. Tudi pri "pogrebu" mu je dama izkazala zadnjo čast. Oblekli sta se s služkinjo v črno obleko, vzeli vsaka svoj šopek in šli za "pogrebom". Ko je konjač odpravil svoje običajne "ceremonije" in odšel, ni bilo joka ne konca ne kraja. Toda kar je mrtvo, je mrtvo, in tudi žalujoča gospa se je morala tužnim srcem posloviti od pasje gomile. Pri odhodu sta s služkinjo zasadile na "gomilo" še vsaka svoj šopek — in pogreb je bil končan.

Izpred porotnega sodišča v Ljubljani. Josip Šabec, sploh "Mušnikov" imenovani, posestnik iz Hruševja, je imel dne 18. vinotoka 1903 v gostilni Petra Delinca prepir z Antonom Šabcem, ki mu je očital, da je pijan. To, in ker ga je Anton Šabec od sebe porinil, je precej opitega Šabca tako razburilo, da ga je s pestjo tako močno po levem očesu udaril, da je vid izgubil, in ker je že popreje na desno oko slabo videl, postal je sedaj za delo nezmožen. Priče so pa pri razpravi povedale, da je z Antonovo slepoto ni vse tako resnično, kakor se on dela; izpovedale so, da so ga videle opravljati taka dela, kakoršna morejo opravljati le ljudje, ki dobro vidijo. Porotniki so vprašanje na težko telesno poškodbo zanikali in sodišče je obtoženca Jožefa Šabca oprostilo. — R. Velikanje, "Prinčev", delavec v Železnikih se je imel zagovarjati zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe. Že dalje časa je gojil srd na Franceta Šmida, ki ga je pred par leti nekoliko nalomastil. Prilika, maščevati se nad Šmidom, se mu je ponudila dne 2. velikega srpana 1903 zvečer pred hišo št. 14. v Železnikih. Tu mimo je prišel Šmid in vprašal pred hišo sedeče, med kterimi je bil tudi obtoženec, če so že povečerjali. Nazaj idočega Šmida je jel Velikanja zbadati z besedami: "Prokleti klobasar, kam pa greš, prokleta kura" itd., ob jednem ga je pa sunil z roko ter izzi pasa potegnil nož V obrambo je pobral Šmid kamen in stekel za Velikanjem v hišo, a ta je letel v prvo nadstropje. Nazaj idočega Šmida je Tine Paplar z burkljami napadel, priskočil je pa tudi obtoženec ter jel Šmida obdelavati z nožem. Vsega tega obtoženec ne taji, zagovarja se le nekako s silobranom. Pri tem je dobila dve poškodbi tudi Lucija Lotrič, ki je Šmidu v bran priskočila. Poškodbe leve Šmidove roke so bile težkega značaja, ker so mu jo morali odrezati, ker je pa imel Šmid tudi desno roko že prej pohabljeno, je postal sedaj nezmožen za delo. Porotniki so vprašanju na krivdo težke telesne poškodbe pritrdili in sodišče je Velikanja obsodilo na tri leta težke z jednim postom na mesec poostrene ječe.

Iz Šiške se poroča: Predvčerajšnjim zvečer je prišla neka ženska obiskat ženo Franceta Korbarja, sluge v Koslerjevem gradu. Ker žene ni bilo doma je Korbar mislil, da bode prijateljica odšla in zaspal. Prijateljica pa je to priliko porabila in ukradla dva prstana z dijamanti in čez 60 K denarja.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Umrl je v Selnici ob Dravi Fr. Marčič, oče lesnega trgovca Alojzija Marčiča.

Predmariborskimi porotniki je bil obsojen radi uboja kočarjev sin Franc Zavec radi uboja na 16mesečno ječo. — 47. letni gostač v Lukavcih, Ivan Pleifer obsojen je bil v 6letno ječo, ker je zažgal posestniku Fr. Vaupotiču poslopje iz maščevanja, ker ga je ta vp repiru vrgel iz gostilne.

Kupčija s človeškimi kostmi v Gradcu. O kupčiji s človeškimi kostmi v Gradcu prinaša "Grazer Volksblatt" senzacijonalna odkritja. V graški tovarni človeških odpadkov so našli že mnogokrat človeške kosti, ktere je tovarna vedno poslala trgovcem s kostmi nazaj. V vsakem slučaju je bila obveščena tudi policija, a značilno za graške razmere je, da policija o tem ni nikdar obvestila državnega pravništva. Nedavno so našli med kostmi glavo neke deklice, ktere se je še držalo meso. To je povzročilo v Gradcu lahko umljivo veliko razburjenje.

Zopet huda ura. Iz Št. Jurja ob južni železnici se piše: Dne 8. junija, popoludne od 1. do 2. ure smo imeli tu hud vihar s točo. V okolici vasi Podgorje, Kranjče, Polič in Gorica, je naredila veliko škodo. Vihar je bil tak, da je izruval nekaj velikih dreves.

Napad na vlak. V soboto, 4. junija zvečer, se je pri Laškem trgu zgodil napad na vlak južne železnice. Kamenje je kar deževalo na mimoidoči vlak. Ravno tako so isti zlikovci napadli po Savinji ploveče splave. Orožnikom se je končno posrečilo iztakniti lopovske napadače in ti so bili — nemški dijaki **celjske višje gimnazije.** Radovedni smo, kake premije dobe za svoje junaštvo.

Umrl je v Slovenjem Gradcu Vinc. Stopar, gostilničar v ondotnem "Narodnem domu".

PRIMORSKE NOVICE.

Iz ljubezni do brata je hotel postati ropar in morilec. Pod Sv. Goro pri Gorici je prišel 17. aprila letos krojaški učenec Fr. Pregel v gostilno Štefana Ceja, ter začel na gostilničarja in ženo streljati. Sicer je ranil oba, vendar sta ga napadanca premagala in zvezala. Pregelj je takoj priznal, da je imel namen gostilničarja in njegovo ženo umoriti in oropati, da bi priskrbel svojemu bratu, ki študira na dunajskem vseučilišču, denar, da bi mogel svoje študije dokončati. Porotno sodišče ga je obsodilo v 4letno ječo.

Zaprli so v Trstu tiskarja I. Olivo, ki je vodja socialno-demokratične stranke in odgovorni urednik lista 'Ill Lavoratore'. Zapleten je baje v znano afero tistih, ki so hoteli iz baronice Reinelt izsiliti denar.

Radi litra vina mu je prerezal vrat. Na ulici so se v Trstu radi neplačanega vina sprli 40letni Peter Wagner in 28letni Evgen Švagelj, ki je Wagnerja udaril s pestjo po glavi. Wagner je potegnil krivec in Švageljnu prerezal grlo.

Iz Trsta poroča: Dne 8. junija so na cesti aretirali Adolfa Bianchija, bivšega izdajatelja antisemitskega lista "Il Figaro". Dalje so še aretirali posredovalca posojil, Karola Ofnerja. Obadolži policija, da sta poiskusila izsilti od baronice Reinelt denarja.

RAZNOTEROSTI.

Hrvatske male novice. — Bratomor. V Celini pri Zaprešiču je Marko Krajačič na polju s sekiro ubil svojega brata Antona zaradi dedščir Morilec je bil obsojen v šestletno j — **Stari bosanski denar najden.** Blizu Konjice (Bosna) je našel neki mohamedanski kmet 1084 starih bosanskih srebrnih novcev izza časa Tvrtke in Tome Tomaševiča. — **Obsojen župnik.** Okr. sodišče v Krku je obsodilo župnika don Pietra Volaricha na globo 70 K, ker je v navzočnosti mnogih kmetov prepeval pesem, v kteri je napadal čast žene nekega Balona.

Dogodki na Balkanu.

Belgrad. Tukaj se na tihem snuje republikanska stranka, ki šteje 160 odličnih pristašev.

Praga. Kakor se poroča "Narodnim Listom" iz Belgrada, razkrila se je med častniki niške garnizije zarota zoper provzročitelje krvavega prevrata na kraljevem dvoru. Vojni minister se je takoj odpeljal v Niš, da zadevo preišče.

Belgrad. Vlada je naročila 80 novih brzostrelnih topov ter jih plačala s posojilom, ki si ga je najela pri otomanski banki v Parizu.

Pariz. V današnji zbornični seji je zahteval poslanec Pressense pojasnil o zadnjih dogodkih v Armeniji. Grajal je sultanovo postopanje, rekel, da posredovanja pri sultanu nič ne zaležejo, zato pa se morajo velesile zavzeti, da se ne obnove grozodejstva iz leta 1894. S pomočjo Rusije in Anglije bi bilo treba demonstrirati z brodovjem, da se zabrani uničenje armenskega naroda.

Ali hočete potovati v Evropo?

N. JOHNSON,

40 Second St., Hoboken, N. J.,

potrebuje močne može, kteri se lahko na Nemško vozijo in za to delajo na parniku.

Vsakdo naj pride za potovanje pripravljen.

KJE JE FRANK JAKUŠ? Poslednjič mi je pisal iz Butte, Mont. .Kdor rojakov ve za njegov naslov, naj ga blagovoli naznaniti: **ANTON JAKUŠ, Box 31, Stysville, Kans.**

V pouk.

Kdor rojakov namerava odpotovati v staro domovino, naj se preje obrne na podpisanega, kteri mu vse potrebno naznani in svetuje in to glede potovanja po kopnem in morju. Pri meni bode pošteno postrežen in si prihranil marsikak dolar.

Vsakemu potniku odpošljem brezplačno gumb v slovenskih barvah z mojim naslovom, pošljem svojega človeka po njega na kolodvor, ako mi navede čas in železnico po kterej pride. Ako se ne ve potnik kam obrniti, naj na postaji gre na telefon in pokliče številko 3795 Cortland in govori slovenski z nami ter se vse domeni.

Vsak potnik naj si pripne moj poslani gumb, da ga naš človek laglje spozna.

Ne pojdite drugam nego na številko 109 Greenwich St., ker mnogo je navihancev, ki vas drugam tirajo in odero. Pazite, da ste res pri meni in ne dajte novcev preje iz rok, dokler niste prepričani, kje da ste. Sedaj, ko je čas potovanja, mrgoli lovcev na ljudi na postajah in potujoče odvlečejo v slabe in drage hotele ter jih dobro odero. Pazite na ta pouk.

FRANK SAKSER,
109 Greenwich St., New York.
1778 St. Clair St., Cleveland, O.

KJE STA ALOJZIJA TURK soproga podpisanega, preje se je pisala **ALOJZIJA BLATNIK, doma je iz vasi Gorenje Vimpolje pri Sevnici; odpeljal mi jo je MATEVŽ HREN, doma iz Šmartna pri Gorenjem Gradu, po domače se mu pravi Gnadčev. Rojake prosim, ako kaj o njih vedó, da mi blagovolijo naznaniti. JOSIP TURK, P. O. Horr, Park Co., Mont.** (18-24)

VESELICO S PLESOM

priredi

"SLOVENSKO PODPORNO DRUŽTVO SV. MARTINA ŠT. 44"

v Barbertonu, O.,

dne 2. julija v J. Emermanovej dvorani, 809 Woster Avenue. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Vljudno vabimo vse brate Slovence in Hrvate, kakor tudi vsa krajevna družtva, spadajoča J. S. K Jednoti. Udeležite se v obilnem številu!

ODBOR.

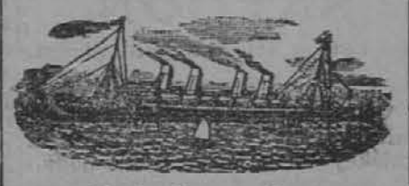

Kretanje parnikov.

V New York so dospeli:

Aurania 23. junija iz Liverpoola z 410 potniki.

Dospeti imajo:

Frieda iz Trsta.
Patricia iz Hamburga.
Lucania iz Liverpoola.
Moltke iz Hamburga.
Furnesia iz Glasgowa.
La Champagne iz Havre.
Germanic iz Liverpoola.
Vaderland iz Antwerpena.
Noorland iz Rotterdama.
Grosser Kurfuerst iz Bremena.

Odpljuli so:

Arabic 24. junija v Liverpool.

Odpljuli bodo:

Pennsylvania 25. junija v Hamburg.
Etruria 25. junija v Liverpool.
St. Louis 25. junija v Southhampton.
Finland 25. junija v Antwerpen.
Prinz Adalbert 25. junija v Genovo.
Prinz Albert 25. junija v Genovo.
Columbia 25. junija v Glasgow.
Aurania 28. jun. v Liverpool.
Ryndam 28. junija v Rotterdam.
Kronprinz Wilhelm 28. junija v Bremen.
Oceanic 29. junija v Liverpool.
Bremen 30. junija v Bremen.
Moltke 30. junija v Hamburg.
La Champagne 30. junija v Havre.
Gemanic 2. julija v Liverpool.
Vaderland 2. julija v Antwerpen.
Furnesia 2. julija v Glasgow.
Patricia 2. julija v Hamburg.
Lucania 2. julija v Liverpool.
Koenigin Louise 2. julija v Genovo.

NOVA PAROBRODNA ČRTA

MED

TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

Cena $28 in $30.

UNIONE AUSTRIACA DI NAVIGAZIONE (AUSTRO-AMERICANA & FRATELLI COSULICH) ima na razpolago TRI NOVE BRZOPARNIKE

"FRIEDA", "GERTY" in "GIULIA",

kteri so napravljeni navlašč za potnike medkrovja in bodo pljuli med TRSTOM, REKO in NEW YORKOM.

Vse potrebščine so omišlene po najnovejšem kroju, **električno luč** in razne **udobnosti za potnike.**

Ta družba dobi še to leto dva nova brzoparnika.

Potniki, kteri se vozijo po teh parnikih, nimajo nikake sitnosti glede njih potnih listov, niti se ne pregleduje njih prtljaga.

Za vožnje listke obrnite se na zastopnike te družbe, ali

C. B. Richard & Co.,

generalni agentje,

31 Broadway, New York.

CUNARD LINE

PARNIKI PLJUJEJO MED

TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

PARNIKI IMAJO JAKO OBSEŽEN POKRIT PROSTOR NA KROVU ZA ŠETANJE POTNIKOV TRETJEGA RAZREDA.

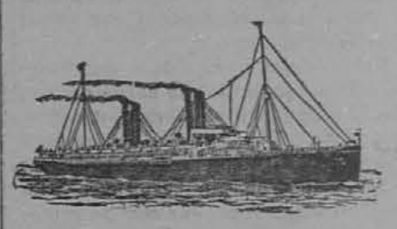

ULTONIA odpljuje iz New Yorka dne 5. julija 1904.
SLAVONIA odpljuje iz New Yorka dne 19. julija 1904.
PANNONIA

ULTONIA, SLAVONIA in **PANNONIA** so parniki na dva vijaka. Ti parniki so napravljeni po najnovejšem kroju in zelo prikladni za tretji razred. JEDILA so dobra in potnikom trikrat na dan pri mizi postrežena.

Vožnje listke prodajajo pooblaščeni agentje in

The Cunard Steamship Co., Ltd.,

29 Broadway, New York. 126 State St., Boston.
67 Dearborn St., Chicago.

Nižje podpisana priporočam potujočim Slovencem in Hrvatom svoj.....

SALOON

107-109 Greenwich Street,
- - NEW YORK - -

v katerem točim vedno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvrstne smodke.....

Imam vedno pripravljen dober prigrizek.

Potujoči Slovenci in Hrvatje dobé.....

stanovanje in hrano

proti nizki ceni. Postrežba solidna.....

Za obilen poset se priporoča

FRIDA VON KROGE
107-109 Greenwich Street, New York.

GLAVNA SLOVENSKA

HRANILNICA IN POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg št. 15,

nasproti nunske cerkve,

sprejema in izplačuje **hranilne vloge** ter jih obrestuje po

4½%

to je od vsacih 100 kron 4 K 50 vin., in sicer takoj od dneva vložitve pa do dneva dvige, tako da vlagatelj, bodisi da vloži, bodisi da dvigne začetkom, v sredi ali koncem meseca, ne izgubi nič na obrestih. Za vložene zneske pošilja vložne knjižice priporočeno poštnine prosto. Hranilnica šteje 300 članov, ki reprezentujejo 5 milijonov kron čistega premoženja. Ti člani jamčijo, vsled registrirane neomejene zaveze zavoda, s celim svojim premoženjem za vloge, tako da se kake izgube ni bati. Zatoraj pozivljamo vsacega Slovenca v Ameriki, ki se misli povrniti v domovino, da svoje prihranke direktno pošilja v slovensko hranilnico v Ljubljano, s čemur se obvaruje nevarnosti, da pride njegov s trudom pribranjeni denar v neprave roke in ima ob jednem to dobro, da mu ta takoj obresti nese.

Naslov je ta:

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica
v Ljubljani, Kranjsko, Avstrija.

Predsednik: Dr. Matija Hudnik.

Denarne pošiljatve iz Zjed. držav in Canade posreduje g. **Frank Sakser,** 109 Greenwich St., New York.

Listek.

Slika in srce.

Novela. Spisal dr. Stojan.

(Dalje.)

Pred štirinajstimi dnevi bil je že oskrbnik pisal predstojnici nekega znamenitega dekliškega zavoda na Dunaji, naj mu naznani, ali se ne nahaja v sredini njej izročenih devojk gospica, ki bi bila sposobna za odgojiteljico v Radivojevej grajščini na Slovenskem.

Vsak dan so že pričakovali odgovora: a osobito težko je čakal na-nj Radivoj sam. Mnogo mu je bilo do tega, da pride odgojiteljica še to pomlad. Začne se namreč zopet delo na polji in v gorah; on kakor oskrbnik bodeta imela pri delavcih mnogo opravka in bota črez dan le malo doma. A dekletci puščati služkinjam v varstvo in nadzorovanje, to bi jima bilo na škodo in kvar.

Zatcraj vpraša oče pri zajutreku na verandi starejšo hčerko: "Ali je že bil pismonosec danes tukaj, Dorica?"

"Ne, ljubi atek", odgovorita mu dva nežna glasova.

"Kaj pa pričakuješ tako nujnega, da vsak dan po pismonoši poprašuješ?" nadaljuje Angela.

"To pismo bode za vaju, ljuba moja otročiča."

"Za naju, za naju?" zavpijete deklici veselo in radostno. In kakar srni skočite po konci in zbežite, pustivši očeta samega, v park, da pogledate, ali že pismonosec prihaja.

A namesto pismonoše zazre njih oko oskrbnika Desimira, ki se po peščenej stezici približuje grajščini. Deklici se naglo skrijete za gost grm, pričakuje ondi tiho svojega učitelja. Ustrašiti ste ga hoteli. In res, ko se približa Desimir osodepolnemu grmičju, skočite Angela in Dora iz skrivne zesede na svojega — sovražnika, in občen smeh in krik konča to veselo otročjo episodo. Deklici primete oskrbnika vsaka za eno roko in tako ga tirate skakljaje in smeje se pred očeta k zajutreku na grajsko verando.

"Namesto pismonoše vjeli sve gospoda oskrbnika", šalite se deklici.

"Pravega ste dobili v roke. Danes sem jaz pismonosec, dragi dekletci. Gredoč z gore, kjer sem že bil danes ob petih pri delavcih, krenem jo malo v stranpoti in pogledam na pošto. Moj pot ni bil zastonj. Ravno je prišel poštni voz in na vas, gospod grajščak, to-le pismo z Dunaja. Vzel sem ga takoj seboj in tu ga vam izročim."

Govoreč izvleče veliko pismo iz žepa in ga odda Radivoju.

"Vendar enkrat odgovor, in to mislim dober odgovor", mrmra grajščak med zobmi. In obrnen proti deklicama, nadaljuje: "Današnje pismo nima nič za vaju; tu so same listine in spričevala. Idite toraj k strežnici, naj vaju lepo opravi. Danes vzamem svoji pridni hčerki seboj na polje in v log na sprehod."

To je bilo dekletcema najljubše naročilo, in one zbežite kar nagloma v grad.

Ko sta grajščak in oskrbnik sama, otvori prvi pismo. Iz ovitka potegne več spričeval, ali ta položi na mizo, ne da bi jih pogledal. Nato mu pride v roko dolgo pisanje, in temu je pridejan poseben ovitek s krasno sliko.

"To je gotovo podoba priporočane nam odgojiteljice", opomni grajščak ogledujoč živo sliko mlade, vitkorastle devojke. In kažoč podobo oskrbniku Desimiru, nadaljuje svoje opazke:

"Res, ali ni to krasna podoba?! Poglejte to visoko razumno čelo, to veliko, odkritosrčno oko, to nežno lice, ta lepi nosek, rudeča ustna, okroglo brado!... Ves obraz ima nekaj vabljivega, vljudnega, prikupljivega na sebi, a vendar je ta pogled ponosen in samosvesten."

Dolgo sta ogledovala naša znanca to podobo ter se niti načuditi mogla temu ženskemu krasu.

"To je umetnost, ne lepota. To je idealizovana slika, ne prava podoba", trdi naposled grajščak, ki se ni dolgo mogel ločiti od njenega pogleda.

Nezapopaden notranji čut pa je prešinol Radivojevo srce pri teh besedah, in njegovo oko, neprestano uprto v to krasno sliko, govorilo je jasno, da sprejme on pod vsakim pogojem to žensko bitje pod svojo streho.

"Ali čujva, kaj piše predstojnica". Kakor pregleda orel z bistrim očesom hipoma vso širno ravan, ali ne zapazi kje bogatega plena, tako je grajščak radoveden in zamaknen v trenotku prečital vrsto za vrsto, list za listom.

"Pismo je kaj zanimivo", opomni Radivoj. "Popis odgovarja popolnoma sliki, in z njeno krasoto njema se neki tudi njeno srce, nje duhovitost in značajnost. — Presrčno hvalo vam izrekom, gospod oskrbnik, za vaš trud, kajti le vaše znanje s predstojnico tega dekliškega zavoda privede mi v hišo tako blago bitje, kakor je naša bodoča odgojiteljica. Ali berite rajši pismo sami; na več mestih je meni njegova vsebina nejasna, da lahko bi rekel temna."

Glasilo se je tako-le:

"Na vaše pismo, v kterem me vprašate, ali vam morem iz svojega zavoda dobro in zanesljivo odgojiteljico poslati, usojam si sledeče odgovoriti. Imam več izvrstno izšolanih gospic za take službe, ali nobena se ni hotela odločiti, da bi zapustila glavno mesto ter se napotila tja na Slovensko, v nepoznato in zapuščeno deželico. Osobito pa ne gre nobena odgojiteljica rada na deželo, kjer je vsem neprilikam izpostavljena, vzlasti v takej grajščini, kjer ni gospe grajske in druzega omikanega ženstva, kakor bi to bilo pri vas. Dalje še zahtevate, da bi kazalo, naj zna tudi ta ali oni jezik slavjanski, najboljše hrvatski ali celo slovenski.

Smejale so se gospice tem pogojem; nektere so mene celo popraševale, kakšen jezik je to — slovenski jezik, in kje se neki govori! Vi, gospod Desimir, ste me večkrat podučili o svojih domačih razmerah in vaš poduk mi je pri tej priliki kaj dobro prihajal na pomoč, da sem jim razmere na drobno in povoljno raztolmačila.

Že sem vam hotela naznaniti, da ne morem vašej prošnji ustreči, a kar naenkrat mi pove ena najljubših mi učiteljic v zavodu, da jo je volja za nekaj let prevzeti to mesto, rekoč: "Jaz si želim na deželo, gospa predstojnica. Rada bi zopet enkrat dihala sveži zrak in se kretala prosto in veselo pod senco košatih dreves. Kako krasno bi bilo moje življenje, ko bi se mogla šetati po logih in gajih, hoditi po poljih in travnikih, posedati pod košatim bukovjem, poslušati žuborenje šumljajočega vira ter se kopati v šumečih valovih bistre Save. Za nekaj let naj stopim iz vaše službe, gospa predstojnica, in potem se vrnem zopet v zaduhlo zidovje cesarske stolice."

Ne rada, a vendar uslišim njeno prošnjo, in sicer zato, ker jo ljubim iz celega srca in cele svoje duše. Dragoslava, tako se zove moja ljubljenka, prišla je kot štirinajstletno dekletce v moj zavod. Brez očeta in matere poslal je siroto v moje varstvo neki odvetnik iz mesta Zagreba. On je bil njen varuh.

Dekle se mi je smililo v dno moje duše. Dragoslava je bila nežna cvetka, kterej pa ni prilival dobrohotni vrtnar, temveč ona je rastla, kakor klije tam na polji pod milim nebom divja rožica, zapuščena in osamljena. Bila pa je to blaga roža. Jaz sem jo presadila v svoj vrt, gojila jo štiri leta, in tako mi je postala plemenita cvetlica, ki razprostira milo in sladko vonjavo po mojem dekliškem zavodu. Tretje leto mi je že pomočnica in najbolj zvesto ter najbolj vdano bitje, kolikor jih imam in poznam.

Težko se ločim od nje, ali njenej prošnji in želji nisem mogla odreči. Sama sem vesela, ako jo vidim veselo, radujem se z njo, kakor se raduje mati z edinim svojim otrokom. Ko sem jej opisala kraj, kjer stoji grajščina veleposestnika Radivoja, in naslikala krasno stran gorenjsko z bistro reko Savo in snežnikom Triglavom, takrat je Dragoslava kar vzkliknola samega veselja ter mi rekla, da še hoče enkrat videti one kraje, kjer je nekdaj kot šestletno dekletce hode in stoje občudovala krasno zemljo slavjansko.

Proti svojej volji pošiljam neizkušeno deklico v svet. Osamljena je sirota in zapuščena. Vse, kar ima in premore, nosi seboj: blago srce in plemeniti duh. Narava jo je sicer obdarila z izvanredno lepoto, kakor vam svedoči pridejana slika; ali ženski kras je minljiv in čestokrat tudi človeku — v pogubo.

Zatoraj moram naglašati, da še Dragoslava vedno potrebuje dobrohotne roke, ki jo bode varovala vseh nezgod v življenji. Upam, da mi gospod grajščak ne odreče prošnje, naj čuva poslano mu cvetlico, kakor lastno svoje dete, ter mi jo po preteklih letih pošlje veselo in zadovoljno nazaj v moje naročje."

Tem besedam prikima grajščak Radivoj. V srce se mu je smilila zapuščena sirota, a vendar jo je tudi blagroval videč, da se s toliko materino ljubeznijo poganja za-njo njena predstojnica.

(Dalje prihodnjič.)

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKÓSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

"GLAS NARODA"
prodaja po 1 cent številko:
Anton Bobek, poslovodja podružnice Frank Sakser, 1778 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
John Sustaršič, 1308 N. Centre St., Joliet, Ill.
Frank Gabrenja, 519 Power St., Johnstown, Pa.
Frank A. Baudek, Milwaukee, Wis.

Skušnja uči!

Podpisani naznanjam rojakom, da izdelujem ZDRAVILNO GRENKO VINO po najboljšem navodilu iz najboljših rož in korenin, ki jih je dobiti v Evropi in Ameriki ter iz finega, naravnega vina. Kdor boleha na želodcu ali prebavnih organih, naj ga pije redno.

Pošilja se v zabojih po jeden tucat (12 steklenic) na vse kraje zapadnih držav Sev. Amerike.

V obilna naročila se priporoča

JOSIP RUSS,
432 S. Santa Fé Av. Pueblo, Col.

Math. Grill,
1548 St. Clair St, Cleveland, Ohio.
Priporoča rojakom svoja
IZVRSTNA VINA.
Rudeče vino po 50 ct. gal., bele po 70 ct. galon. Najboljši domači drožnik štiri galone za $11. Za Ohio, Pennsylvanijo in Illinois plačam prevozne stroške in dam posodo zastonj. Vino je najboljše vrste in ga imam skupaj v sodih po 1200 do 1500 galon. Pošljem ga ne manj kot 48 do 50 galon.
Naročilom je priložiti denar.

Naznanilo.
Naznanjam rojakom vsepovsodi, da sem kupil veliki, splošne znani
SALOON
pod imenom "NARODNA DVORANA", sedaj
"SLOVENSKI DOM".
Društvam priporočam veliko plesno dvorano za razne zabave in druge manjše dvorane za društvene seje.
V saloonu imam igralno mizo (pool table) in glasovir; točim PRISTNO PLZENSKO PIVO in drugo izborno pijačo.
V istih prostorih otvoril sem tudi vinarno. Točim izborna kalifornijska, Trinerjevo in druga bela in rudeča vina. Beli Burgundec, beli Tokajerc, Risling in druga fina vina se dobe pri meni na debelo in drobno.
Potniki dobe pri meni prenočišče in vso postrežbo.
Vsi dobrodošli!
Mohor Mladič,
585—587 South Centre Avenue, na vogalu 18. ulice,
Chicago, Ill.
Telefon: Loomis 498.

NAZNANILO.
Podpisani naznanjam rojakom Slovencem in Hrvatom, da imam svoj lepo urejeni
SALOON,
498 Corner 4th & Bryant Street,
San Francisco, Cal.
Vedno točim sveže pivo, dobra kalifornijska vina, vsakovrstni whiskey ter brandy, fine smodke itd. Preskrbim stanovanje in hrano z najboljšo postrežbo.
V obilen obisk se priporoča:
(31de) John Puhek.

Rojaki, podpirajte rojaka!
Podpisani priporočam svojo dobro urejeno
GOSTILNO,
v kterej točim vedno SVEŽE PIVO, prodajam DOBRE SMODKE in LIKERJE. Pri meni se tudi dobi vsak dan DOBRA HRANA. Ako kak rojak pride v FOREST CITY, PA., naj na postaji vpraša za mene in gotovo bode prišel do mene in do znancev. Ako kedo potrebuje kak svet, naj se name obrne. Naše geslo toraj bodi:
svoji k svojim!
Martin Muhič, krstnik.

Za tvoj dobri denar bodeš tudi postrežen, ako ga pošiljaš v staro domovino, ali pa hočeš kupiti parobrodni tiket, ako se obrneš na FR. SAKSERJA, 109 Greenwich Str., New York.

KNJIGE,
ktere imamo v naši zalogi in jih odpošljemo poštnine proste, ako se nam znesek naprej pošlje:

Molitvene knjige:

Spomin na Jezusa 35 ct.
Jezus dobri pastir 60 ct.
Presveto Srce Jezusovo $1.20.
Sveta Nebesa $1.
Jezus na križu $1.
Filoteja $1.20.
Zlata šola $1.20.
Duhovni studenec 60 ct.
Nebeške iskrice 60 ct.
Ključ nebeških vrat 60 ct.
Vrtec nebeški 60 ct.
Sveta neč. 15 ct.
Ave Marija 10 ct.
Mati Božja 10 ct.
Evangeliji 50 ct.
Zgodbe sv. pisma, mala izdaja 30 ct.
Zgodbe sv. pisma velika izdaja 50 ct.
Navedene mašne knjige so s zlato obrezo.

Druge knjige:

Zbirka domačih zdravil 60 ct.
Mali vitez, v treh zvezkih, $3.50.
Prešernove poezije, vezane 75 ct.
Prešernove poezije, broširane, 50 ct.
Skozi širno Indijo 40 ct.
Na indijskih otokih 30 ct.
Iz knjige življenja $1.60.
Ob tihih večerih $1.75.
Abecednik za slov. ljudske šole 20 ct.
Dimnik, slovensko-nemški besednjak 90 centov.
Prva nemška vadnica 35 ct.
Pregovori 30 ct.
Mlinarjev Janez 40 ct.
Domači zdravnik 60 ct.
Marjetica 50 ct.
Godčevski katekizem 15 ct.
Andrej Hofer 20 ct.
Boerska vojska 30 ct.
Admiral Tegetthof 30 ct.
Pavlin, angleški slovarček 40 ct.
Erazem Predjamski 15 ct.
Naselnikova hči 20 ct.
Eno leto med Indijanci 20 ct.
May, Ery, 20 ct.
Pavliha 20 ct.
Potovanje v Liliput 20 ct.
Mirko Poštenjakovič 20 ct.
Narodne pripovedke za mladino, I. in II. zvezek, vsak 20 ct.
Pri Vrbovčem Grogi 20 ct.
Krištof Kolumb 20 ct.
Šaljivi Jaka 20 ct.
Nezgoda na Palavanu 20 ct.
Pravila dostojnosti 20 ct.
Izdajalca domovine 20 ct.
V delu je rešitev 30 ct.
Najdenček 20 ct.
Grof Radecky 20 ct.
Lažnjivi kljukec 20 ct.
Repeštev 20 ct.
Vrtomirov prstan 20 ct.
Hubad, pripovedke I., II., III. zvezek, vsak 20 ct.
Cesar Maksimilijan I., 20 ct.
Sv. Genovefa 20 ct.
Vojska na Turškem 40 ct.
Rodbinska sreča 40 ct.
Knez Črni Jurij 20 ct.
Nikolaj Zrinjski 20 ct.
Spominjski listi iz avstrijske zgodovine 25 ct.
Doma in na tujem 20 ct.
Na Preriji 20 ct.
Strelec 25 ct.
Naseljenci 20 ct.
Poslednji Mohikanec 20 ct.
Srečolovec 20 ct.
Avstrijski junaki 90 ct.
Kako je zgorel gozd 20 ct.
Šaljivi Slovenec 90 ct.
Četrto berilo za ljudske šole 50 ct.
Stoletna pratika 60 ct.
Izidor, pobožni kmet 25 ct.
Ovetke 20 ct.
Hitri računar 40 ct.
Sanje v pedobah 15 ct.
Koledar za leto 1904 25 ct.

V FRONTENAC, KANS., in okolici je moj zastopnik Mr. Leopold Krushitz. Imenovani gospod deluje že mnogo let z menoj in sva vedno v najlepšem soglasju, zato ga rojakom toplo priporočam. Fr. Sakser.

Rojakom v Clevelandu, Ohio, in okolici priporočam svoj
SALOON,
1776 St. Clair St.,
tik bančne podružnice g. Frank Sakserja iz New Yorka,
kjer točim izvrstno Leysy-jevo pivo, domača in importirana vina, whiskey, likere in pivo v steklenicah ter prodajam dobre smodke in je na razpolago sveži prigrizek.
Ob jednem se priporočam rojakom za
TOLMAČA,
ako kedo ponesreči in se poškoduje v tovarni, da mu iztirjam odškodnine, ker imam v tem že večletne skušnje in postopam z rojaki pošteno ter jih varujem brezvestnežev.
GAŠPER KORČE,
1776 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

RABI telefon kadar despeš na kako postajo v New York in ne veš kako priti k FR. SAKSERJU. Pokliči številko 3795 Cortland in govori slovenske.

Compagnie Générale Transatlantique.
Francoska parobrodna družba

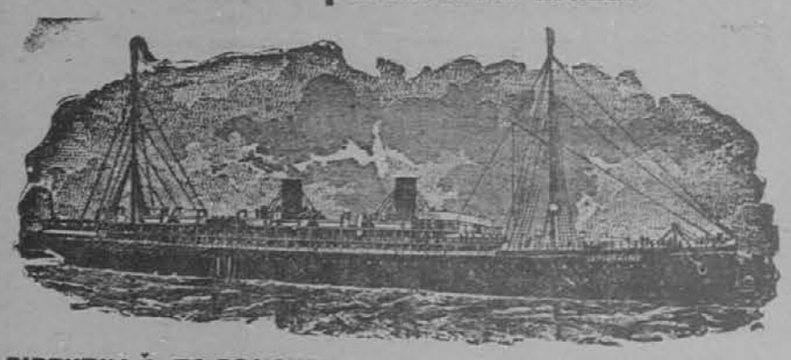

DIREKTNA ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.
POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine",	na dva vijaka	12.000 ton,	25.000 konjskih moči.
„La Savoie",	„ „ „	12.000 „	25.000 „ „
„La Touraine",	„ „ „	10.000 „	12.000 „ „
„L'Aquitaine",	„ „ „	10.000 „	15.000 „ „
„La Bretagne",		8.000 „	9.000 „ „
„La Champagne",		8.000 „	9.000 „ „
„La Gascogne",		8.000 „	9.000 „ „

Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoludne.
Parniki odpljujejo iz pristanišča štv 42 North River, ob Morton Street:

La Champagne	30. junija 1904.	La Champagne	4. avgusta 1904.
*La Lorraine	7. julija 1904	La Gascogne	11. avgusta 1904.
*La Touraine	14. julija 1904.	*La Touraine	18. aug. 1904.
*La Savoie	21. julija 1904	*La Lorraine	25. aug. 1904.
La Bretagne	28. julija 1904	La Bretagne	1. sept. 1904.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.
Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND-AMERICA LINE
(HOLLAND-AMERIŠKA ČRTA)
vozi kraljevo nizozemsko in pošto Zjedinjenih držav
med NEW YORKOM in ROTTERDAMOM preko Boulogne-sur-Mer.

NOORDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
RYNDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
POTSDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
STATENDAM, parnik z dvojnim vijakom, 10,500 ton.
ROTTERDAM, parnik z dvojnim vijakom, 8300 ton.
Najceneja vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.
Radi cene glej na posebej objavljenih listinah.
Parobrodna črta ima svoje pisarne v mestih:
DUNAJ, I. Kolowratring 10. | INOMOST, 3 Rudolfstrasse.
TRST, št. 7 Prosta luka. | BRNO, 21 Krona.
Parniki odpljujejo:
Iz ROTTERDAMA vsak četrtek in iz NEW YORKA vsako sredo ob 10. uri zjutraj.
HOLLAND-AMERICA LINE,
39 Broadway, NEW YORK. 90-2 Dearborn St., CHICAGO, ILL.

RED STAR LINE
(Prekomorska parobrodna družba „Rudeča zvezda")
posreduje redno vožnjo s poštnimi parniki med
New Yorkom in Antwerpenom,
Philadelphijo in Antwerpenom.

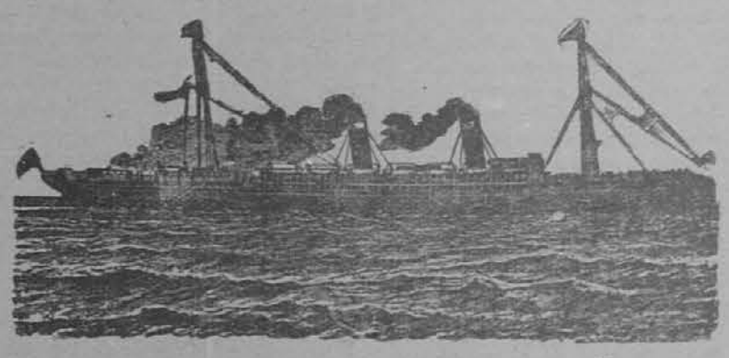

Prevaža potnike s sledečimi poštnimi parniki:

VADERLAND dva vijaka	12736 ton.	KROONLAND	12760 ton.
ZEELAND	11905 ton.	FINNLAND	12760 ton.

Pri cenah za medkrovje so vpoštete vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.
Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorje, Hrvatsko, Dalmacijo in druge dele Avstrije.
Iz NEW YORKA odpljujejo parniki vsako soboto ob 10. uri dopoludne od pomola štev. 14 ob vznožju Fulton Street. — Iz PHILADELPHIJE vsako drugo sredo od pomola ob vznožju Washington St.
Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:
Office, 9 Broadway, New York City.
90—96 Dearborn Street, CHICAGO. Century Building, SAINT LOUIS. 81 Post Street, SAN FRANCISCO. — ali na njene zastopnike.